

dr. Bay Béla
vívó, mesteredző, sportvezető

Született: Szinérváralja, 1907. február 8.

Sportpályafutása

1924-től a Szatmári SE, 1927-től a BEAC (Budapesti Egyetemi Atlétikai Club), 1948-tól a Budapesti Haladás vívója volt. Mindhárom fegyvernemben versenyzett. 1933-tól 1948-ig mindhárom fegyvernemben tagja volt a magyar válogatottnak. Részt vett az 1936. évi és az 1948. évi nyári olimpiai játékokon. A Sporttanárképző Intézetben (SPOTI) vívómesteri oklevelet szerzett. Aktív pályafutását 1952-ben fejezte be.

dr. Bay Béla (1907-1999)

Sporteredményei

- tőrívásban:
 - Európa-bajnoki 3. helyezett (csapat: 1935)
 - főiskolai világbajnoki 2. helyezett (csapat: 1933)
 - kétszeres magyar bajnok (egyéni: 1936, 1947)
- kardívásban:
 - főiskolai világbajnoki 2. helyezett (csapat: 1933)
- párbajtőrívásban
 - főiskolai világbajnoki 2. helyezett (csapat: 1933)
 - négyszeres magyar bajnok (egyéni: 1935, 1937 ; csapat: 1941, 1944)

Edzői és sportvezetői pályafutása

1937-ben a Pázmány Péter Tudományegyetemen jogi doktori oklevelet szerzett. Még aktív pályafutása alatt, 1938-tól a Magyar Vívó Szövetség tanácstagja, majd alelnöke lett. Jelentős részben az ő tevékenységének köszönhető, hogy a II. világháború után

Párbajtőr válogatott (világbajnoki aranyérem - Sákovics József, Kausz István dr., Marosi József, Berzsenyi Barnabás, Bárány Árpád, Gábor Tamás, a serleggel Dr. Bay Béla szövetségi kapitány)

a magyar vívósport ismét a világ élvonalába került. Az 1948. évi nyári olimpiai játékokon sportolóként is részt vett, de egyúttal ő volt a magyar vívóválogatott vezetője is. 1951-től a válogatott edzője és szövetségi kapitánya lett. Ezt a posztot 1961-ig, majd 1968-tól 1976-ig töltötte be. Vezető edzője volt még a Budapesti Lokomotív, a Budapesti Törekvés,

majd a BVSC vívószakosztályának is. Közben a Testnevelési Főiskola címzetes docense, majd címzetes főiskolai tanára lett. Nevéhez fűződik a magyar párbajtőrstílus kidolgozása. Kiemelkedő érdemei közé tartozik, hogy 1961 szeptemberében a Testnevelési Főiskolán, önálló szakágként, beindította a vívómesterképzést. Ezzel jelentős szerepe volt abban, hogy a vívás, mind a mai napig Magyarország egyik legeredményesebb olimpiai sportága. Tevékenységének 27 éve alatt a magyar vívók 8 olimpián 18 arany-, 11 ezüst- és 12 bronzérmel, a világbajnokságokon pedig 34 arany-, 41 ezüst-, és 33 bronzérmel nyertek.

A vívás mellett vadászattal is foglalkozott, 1947-től 1949-ig a Magyar Vadászok Szövetségének alelnöke volt.

Dr. Bay Béla

(1907-1999)

1999. július 26-ára virradóra, 92 éves korában eltávozott a magyar vívósport nagy egyénisége – a Mester. Tevékenységének 27 éve alatt 8 olimpián 18 arany-, 11 ezüst- és 12 bronzéremet, a világbajnokságokon pedig 34 arany-, 41 ezüst-, és 33 bronzéremet nyertek. Kiemelkedő érdemei közé tartozott, hogy 1961 szeptemberében a Testnevelési Főiskolán, önálló szakágként, beindította a vívómester képzést. Ezzel nagy segítséget nyújtott ahhoz, hogy a vívás, mind a mai napig Magyarország egyik legeredményesebb olimpiai sportága.

Vadászkörökben „Béla bácsiként” tisztelték tanítványai, akik mellette nőttek fel, igazi vadászok lettek. Vadászias életet élt, a fiatalokat is ebben a szellemben nevelte, amiért az elsők között Hubertus kereszt arany fokozatával tüntették ki.

Három nagy szerelme volt: a vívás, a vadászat és a lovak.

– A vívásnak köszönhettem, hogy átvészelttem az elmúlt rezsimit, a vadászatnak pedig, hogy közben megismertem azokat a vezetőket, akiktől a támogatásokat kaptam – nyilatkozta lapunknak.

A vívás és a vadászat között nem tudott választani, egyik szerelméhez sem akart hűtlen lenni, ezért életrendjét is ennek rendelte alá, egészen a legutolsó időkig: hétfőn, kedden, szerdán és esütőtökön a vívóteremben segített, iskolákat adott; péntektől vasárnapig pedig Somogyban – Pucokszálláson – a Göcse család tuskói vadászházában és a körülötte elterülő vadászterületen, majd ötven éven keresztül gondozta és vigyázta a vadat. Mostanában már rit-

kában sütötte el a puskáját, de az erdő szeretete és a kis vadászház atmoszférája miatt rendszeresen lejárt, ahol esténként a kandalló előtt mesélt történeteket a régi idők vadászatairól a barátainak, akik között az idő múlásával egyre több lett a fiatalember.

Kedvenc vadja a vaddisznó volt, ahogy mondta: „az olyan snájdig jószág, amit tisztelni és becsülni kell. Egy öreg vadkan néha okosabb, mint az ember.”

Egy német erdőmester a vadászias vadászatról frott könyvéből szokta idézni, hogy „akinek a hazaszeretete csak a pénztárcájáig terjed és a szerelme alatt az együttlét érti, az sosem fogja az igazi vadászatot megérteni. Ez olyan szenvedély, amiről nehéz lemondani.”

A múlt rendszerben 20 puskáját vették el, mégis kitartott a vadászsport mellett. Mint lelkiismeretes vadgazda a mai vadászat nagy problémájának tartotta, hogy a legtöbb új vadász gyerekkorától kezdődően nem nőtt bele a vadászatba és hiányzik belőlük a vad szeretete is. Ha nem szeretjük, ha nem vigyázunk a nagyvadra, a világhírű, jó minőségű magyar szarvasállományra, el fog tűnni – hangoztatta. A háború után Somogyban 8000 holdon 10 szarvastehénnel kezdte el az állomány fejlesztését, 10 évig nem engedett semmit lőni, a következő 10 évben évente 2-3 bikát ejtettek el a területen, így nem volt véletlen, hogy az első gímszarvas világrekord Gamáson született. Béla bácsi önzetlenségét, viszonyát, szerelmét a vadhoz egyértelműen jelzi, hogy a vadásztársaságánál, melynek évtizedekig elnöke volt, mindössze 4 bikát lőtt.

Augusztus 10-én vett tőle végső búcsút a gyászoló család, a barátok és sportársai.

Csornai-Kovács Tamás

1999. július 26-án hunyt el.

Megjelent művei:

- Villanó pengék (1975)
- Páston és páston kívül (1979)

És még számos könyv elkészülésében segédkezett, mint lektor és fotós:

A modern kardvívás (1944)

A kardvívás (1954)

Sport és szépség (1958)

Párbajtőrívás (1965)

Tőrvívás (1968)

Egyetemes és magyar vívástörténet (1969)

Pengevilág (2004)

A vívók apostola és a vadászat szerelmese (Kovács Dénes, 2006)

Tevékenysége elismerésül 1992-ben Magyar Olimpiai Érdemrendet, 1997-ben NOB Olimpiai Érdemrend ezüst fokozatot, 1999-ben Magyar Örökség díjat kapott. Halála után emlékére a Gyermek-, Ifjúsági és Sportminiszter Bay Béla-díjat alapított „azon edzőknek, sportszakembereknek, akik jelentős nevelő-oktató tevékenységükkel, s egész életművükkel a magyar sportot, a magyar sportolókat az egész világon elismert eredményeikhez segítették.”